

Bruxelles, 5. svibnja 2026.
(OR. en)

8313/26

Međuinstitucijski predmet:
2025/0550(COD)

CULT 49	SAN 226
AUDIO 51	IND 258
FREMP 132	COMPET 445
CODEC 696	PROCIV 78
CADREFIN 159	HYBRID 48
FIN 552	DISINFO 33
IA 87	JAI 463
JEUN 59	SERVICES 21
EDUC 120	POLGEN 86
CULT HERIT 12	MI 355
SOC 202	RELEX 519
GENDER 30	INF 106
DIGIT 108	COPEN 139
DATAPROTECT 126	JUSTCIV 55
ANTIDISCRIM 37	DROIPEN 66

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Vijeće

Predmet: Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa
AgoraEU za razdoblje 2028. – 2034. i stavljanju izvan snage uredaba (EU)
2021/692 i (EU) 2021/818
– djelomičan opći pristup

I. UVOD

1. Europska komisija 16. srpnja 2025. donijela je prijedlog višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2028. – 2034., koji uključuje Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa AgoraEU.

2. Programom AgoraEU želi se osnažiti kulturu, medije i građansko sudjelovanje kako bi se zajamčila otpornost europskih demokracija. Navedeni program nadovezuje se na postignuća programa Kreativna Europa i programa Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti (CERV) u okviru trenutnog razdoblja financiranja.
3. Struktura Prijedloga zasniva se na trima glavnim potprogramima, a svaki je od njih usmjeren na zaseban cilj:
 - potprogram Kreativna Europa – Kultura doprinio bi prekograničnom stvaranju i suradnji u području kulture;
 - potprogram MEDIA+ unaprijedio bi raznolikost i konkurentnost audiovizualnog sektora i sektora videoigara te podupro slobodno i neovisno novinarstvo i informativne medije;
 - potprogram CERV+ promicao bi temeljna prava i ravnopravnost, kao i sprečavanje diskriminacije, jačanje demokratskog sudjelovanja i očuvanje vladavine prava.

II. RAD U DRUGIM INSTITUCIJAMA

4. U Europskom parlamentu prijedlog zajednički razmatraju Odbor za kulturu i obrazovanje (CULT) i Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE). Izvjestiteljice su Emma Rafowicz (S&D) za odbor CULT i Alice Kuhnke (Zeleni/ESS) za odbor LIBE.
5. Europski gospodarski i socijalni odbor svoje je mišljenje o navedenom prijedlogu donio 4. prosinca 2025.¹
6. Očekuje se da će Odbor regija donijeti svoje mišljenje 4. ili 5. svibnja 2026.

¹ 16709/25.

III. RAD U VIJEĆU I NJEGOVIH PRIPREMNIH TIJELIMA

7. Razmatranje Prijedloga u Vijeću provodi se u okviru Odbora za poslove u kulturi, uz blisku suradnju s članovima Radne skupine za audiovizualnu politiku i medije te Radne skupine za temeljna prava, prava građana i slobodno kretanje osoba.
8. To je razmatranje započelo u rujnu 2025., a provedeno je tijekom danskog i ciparskog predsjedanja u sklopu dvanaest sastanaka Odbora za poslove u kulturi. Dansko predsjedništvo podnijelo je izvješće o napretku² na sastanku Vijeća za obrazovanje, mlade, kulturu i sport održanom 28. studenoga.
9. Ciparsko predsjedništvo sastavilo je pet kompromisnih tekstova koje je Odbor za poslove u kulturi razmotrio na sastancima održanima od 19. do 21. siječnja, 16. veljače, 11. ožujka, 27. i 31. ožujka te 17. travnja 2026., a konačni kompromis postignut je na sastanku tog odbora održanom 17. travnja. Predsjedništvo je radi olakšavanja pregovora izradilo i napomenu s objašnjenjem u pogledu novouvedene definicije kulturnih i kreativnih sektora.
10. Odbor stalnih predstavnika 29. travnja 2026. razmotrio je kompromisni tekst kako je naveden u Prilogu ovoj napomeni. Sve delegacije mogle su poduprijeti taj tekst, uz iznimku jedne delegacije koja je uložila rezervu.

² 15187/25.

IV. GLAVNI ELEMENTI KOMPROMISA PREDSEDNIŠTVA

11. Predsjedništvo smatra da je tekst iz Priloga³ dobro uravnotežen kompromis koji odražava različita stajališta država članica.
12. Budući da je predložena uredba dio paketa prijedloga povezanih s višegodišnjim financijskim okvirom (VFO), sve odredbe u tekstu koje utječu na proračun ili odgovaraju elementima koji su dio horizontalnih pregovora o VFO-u stavljene su u zagrade te su stoga isključene iz djelomičnog općeg pristupa u očekivanju daljnjeg napretka u pogledu VFO-a. Te su odredbe u tekstu navedene u uglatim zagradama, a odnose se na uvodnu izjavu 4. (financijska omotnica), uvodnu izjavu 30. (provedba u skladu s Instrumentom InvestEU Europskog fonda za konkurentnost), uvodnu izjavu 31. (proračunsko jamstvo ili financijski instrument), uvodnu izjavu 35. (usklađenost s Uredbom o okviru uspješnosti), uvodnu izjavu 40. (trajanje), članak 1. (trajanje), članak 11. (proračun) i članak 15. (proračunsko jamstvo ili financijski instrument). *Ad hoc* radna skupina za višegodišnji financijski okvir (*Ad hoc* radna skupina za VFO) raspravljala je 24. ožujka 2026. o mogućnosti indikativne raspodjele sredstava po potprogramima u okviru Programa.
13. Sačuvana je struktura Uredbe iz Komisijina Prijedloga, koju čine sedam poglavlja i tri glavna potprograma (Kreativna Europa – Kultura, MEDIA+ i CERV+).

³ Izmjene u odnosu na Prijedlog Komisije označene su **podebljanim i podcrtanim slovima** za dodani tekst i oznakom [...] za izbrisani tekst.

14. **Ključna pitanja** obuhvaćena kompromisnim tekstom predsjedništva navedena su u nastavku.

a) Opće odredbe

U članku 2. („Definicije”) dodana je nova definicija za pojam „kulturni i kreativni sektori”, koja se zasniva na relevantnoj definiciji iz programa Kreativna Europa za razdoblje 2021. – 2027. U toj su definiciji objašnjene glavne značajke spomenutih sektora i navodi se neiscrpan popis sektora koji su njome obuhvaćeni. Radi usklađenosti s tom definicijom uveden je niz izmjena u cijelom tekstu. Dodane su nove uvodne izjave 6.a i 6.b, u kojima se pojašnjava logika na kojoj se temelji navedena definicija i razlika između potprograma Kreativna Europa – Kultura i potprograma MEDIA+.

U članku 3. („Ciljevi Programa”) u uvodnom opisu potprograma CERV+ dodana je formulacija o važnosti zaštite i promicanja vrijednosti Unije.

b) Potprogram Kreativna Europa – Kultura

Kad je riječ o potprogramu Kreativna Europa – Kultura, u novoj uvodnoj izjavi 8.a navodi se da bi sektorski pristupi trebali dopuniti djelovanja koja uključuju sve sektore koji su obuhvaćeni tim potprogramom, čime bi se zajamčila usmjerenija djelovanja.

c) Potprogram MEDIA+

Kad je riječ o potprogramu MEDIA+, slijedom zahtjeva mnogih delegacija i intenzivnih pregovora, u članku 5. („Audiovizualni sadržaj”) dodan je stavak u vezi s pojmom „ravnopravni uvjeti”, čiji je tekst gotovo identičan onome iz aktualnog programa Kreativna Europa. Odgovarajuća formulacija dodana je u uvodnoj izjavi 12.

U članku 5. ujedno je umetnut navod o neovisnim produkcijama i koprodukcijama, uz odgovarajuću formulaciju u uvodnoj izjavi 12.

Što se tiče specifičnog cilja „Vijesti”, uvedena je uvodna izjava 13.a kako bi se stavio veći naglasak na neovisnost i održivost medija, s upućivanjem na Uredbu (EU) 2024/1083 (Europski akt o slobodi medija).

d) Potprogram CERV+

Kad je riječ o tematskom području CERV+, u članku 8. („Daphne”) dodano je upućivanje na Direktivu (EU) 2024/1385 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji jer su to zatražile brojne delegacije. Slična formulacija umetnuta je u uvodnu izjavu 18.

O uvodnoj izjavi 15., koja se zasniva na načelima ravnopravnosti i nediskriminacije utemeljenima na Ugovorima, vođene su intenzivne rasprave. Dok su neke delegacije željele da se u tekstu zadrži detaljan popis oblika diskriminacije, što bi bilo u skladu s Prijedlogom Komisije, druge su radije htjele da se upotrijebi općenitiji jezik i pritom istaknu neki posebni oblici diskriminacije s izvornog popisa u Prijedlogu. Kompromis u tekstu iz Priloga postignut je nakon duljih pregovora.

Dodane su nove uvodne izjave 16.a i 16.b kako bi se istaknula važnost zaštite i promicanja prava djeteta (16.a) i osoba s invaliditetom (16.b).

e) Međusektorski i horizontalni prioriteti i aktivnosti

U članku 10. („Međusektorski i horizontalni prioriteti i aktivnosti”) dodan je novi stavak u kojem se spominju „deskovi programa AgoraEU-a” i opisuju njihove glavne odgovornosti. Više pojedinosti o tim deskovima i njihovu predviđenom funkcioniranju navedeno je u uvodnoj izjavi 36.

f) Upravljanje

Nadovezujući se na kompromisni tekst koji je dansko predsjedništvo predložilo u izvješću o napretku iz studenoga 2025., u tekst je dodan novi članak 17.a, zajedno s odgovarajućom uvodnom izjavom 38.a, kojim se uvodi postupak odbora. U članku 17. navedeno je da Komisija provedbenim aktima donosi programe rada, u skladu s postupkom ispitivanja.

g) Druga pitanja

Budući da Prijedlog nije sadržavao prilog s detaljnijim opisom djelovanja u okviru Programa, u cijelom tekstu umetnuti su navodi specifičnih djelovanja za koja su delegacije smatrale da ih je potrebno istaknuti.

Dodane su i nove uvodne izjave kao odgovor na zahtjev delegacija da se stavi jači naglasak na sljedeće aspekte: posebnosti najudaljenijih regija (uvodna izjava 27.a); postupak podnošenja prijava i izvješćivanja koji je prilagođen korisnicima te mogućnost ponovne dodjele sredstava (uvodna izjava 27.b); učinak, kvalitetu i relevantnost kao ključne evaluacijske kriterije za projekte (uvodna izjava 27.c); poštovanje vrijednosti Unije relevantnih za izvršenje proračuna (uvodna izjava 33.a); međusektorske i horizontalne aktivnosti za rješavanje zajedničkih izazova kao što su umjetna inteligencija (uvodna izjava 35.a) i upotrebu digitalnih tehnologija u kulturnim i kreativnim sektorima (uvodna izjava 35.b).

Kad je riječ o standardnim odredbama koje su sadržane u nizu drugih sektorskih programa VFO-a (za program AgoraEU: uvodne izjave 6., 33., 34., 36.a, 3.7, 38.a i 40 te članci od 12. to 20.), tekst je prilagođen kako bi bio u skladu sa standardnim formulacijama.

V. ZAKLJUČAK

Poziva se Vijeće (EYCS) da postigne dogovor o djelomičnom općem pristupu o tekstu kako je utvrđen u Prilogu ovoj napomeni.

Prijedlog
UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
o uspostavi programa AgoraEU za razdoblje 2028. – 2034.
i stavljanju izvan snage uredaba (EU) 2021/692 i (EU) 2021/818

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 19. stavak 2., članak 21. stavak 2., članak 24., članak 167. stavak 5., članak 168. stavak 5. i članak 173. stavak 3.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁴,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija⁵,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

⁴ SL C , , str. .

⁵ SL C , , str. .

budući da:

1. U skladu s člankom 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) Unija se temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući i prava pripadnika manjina. Te su vrijednosti zajedničke državama članicama u društvu u kojem prevladavaju pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravo, pravda, solidarnost i ravnopravnost žena i muškaraca („vrijednosti Unije”). Vrijednosti Unije odražavaju se u pravima, slobodama i načelima utvrđenima u Povelji Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”). Nadalje, člankom 3. UEU-a Unija se obvezuje **promicati mir, svoje vrijednosti i dobrobit svojih naroda,** promicati zaštitu prava djeteta, **poštovati svoju bogatu kulturnu i jezičnu raznolikost te osigurati očuvanje i unapređenje kulturnog naslijeđa Europe.** U članku 10. UEU-a nadalje se navodi da se funkcioniranje Unije temelji na predstavničkoj demokraciji i da su građani neposredno predstavljeni na razini Unije u Europskom parlamentu te da imaju pravo sudjelovati u demokratskom životu Unije. Člankom 20. **UEU-a** uspostavlja se građanstvo Unije i utvrđuju važna prava koja, među ostalim, uživaju građani Unije.

2. Kultura, [...] mediji te promicanje i poštovanje vrijednosti Unije **ključne** [...] su sastavnice slobodne, pravedne, raznolike, uključive i kohezivne Unije. Sudjelovanje i angažman građana, uz dužno poštovanje vrijednosti Unije, temelj su demokratskog života Unije, pri čemu **kultura i** mediji imaju presudnu ulogu u oblikovanju javnog mišljenja i slobodne rasprave. Audiovizualna djela i svi drugi oblici kulturnog i kreativnog izričaja, **kao i** [...] kulturna baština, od iznimne su važnosti za raznolikost Europe i izgradnju društvene otpornosti i uzajamnog razumijevanja među europskim građanima i zajednicama.
3. Program AgoraEU („Program”), **koji se nadovezuje na postignuća programa Kreativna Europa i programa Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti**, znatno će doprinijeti postizanju i ostvarivanju [...] **tih** ciljeva, prava i vrijednosti.

4. Navedeni program trebao bi zamijeniti program Kreativna Europa, uspostavljen Uredbom (EU) 2021/818 Europskog parlamenta i Vijeća⁶, i program Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti, uspostavljen Uredbom (EU) 2021/692 Europskog parlamenta i Vijeća⁷. Njime bi se trebala racionalizirati raznovrsna djelovanja kojima se financira potpora slobodi i pluralizmu medija i provoditi borba protiv dezinformacija kako bi se poduprlo pružanje informacija o pitanjima povezanim s Unijom. Slobodni i pluralistički mediji i civilno društvo spadaju među glavne nadzornike demokratskih sustava Unije i imaju presudnu ulogu u osiguravanju demokratske otpornosti te bi ih trebalo podupirati. Program bi ujedno trebao podupirati kulturni, kreativni i medijski sektor, **čuvati i promicati intrinzičnu vrijednost kulture**, iskoristiti snagu kulture i kulturne raznolikosti, poboljšati **medijski i informacijski prostor** i podržati nastojanja Unije da ojača uključivo, ravnopravno i demokratsko društvo utemeljeno na pravima. [Ovom se Uredbom utvrđuje indikativna financijska omotnica za program AgoraEU⁸. Za potrebe ove Uredbe tekuće cijene izračunavaju se primjenom fiksnog deflatora od 2 %.]

⁶ Uredba (EU) 2021/818 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Kreativna Europa (2021.–2027.) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1295/2013 (SL L 189, 28.5.2021., str. 34., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/818/oj>).

⁷ Uredba (EU) 2021/692 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi programa Građani, jednakost, prava i vrijednosti te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1381/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EU) br. 390/2014 (SL L 156, 5.5.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/692/oj>).

⁸ Prema potrebi, potpora koja se pruža u okviru Programa ubrzava ili potiče ulaganja uklanjanjem tržišnih nedostataka ili neoptimalnih investicijskih okolnosti, i to na proporcionalan način, izbjegavanjem udvostručavanja ili istiskivanja i poticanjem privatnog financiranja, te se njome ostvaruje dodana vrijednost Unije.

5. Kako bi bio djelotvoran, Program bi u okviru ciljanih pristupa trebao uvažiti specifičnu prirodu i izazove različitih područja politika i sektora te njihove različite ciljne skupine i specifične potrebe.
6. [...] U gospodarskom, socijalnom i geopolitičkom okružju koje se brzo mijenja nedavna iskustva pokazala su da postoji potreba za fleksibilnijim višegodišnjim financijskim okvirom i njegovim programima. U tu svrhu i u skladu s ciljevima programa AgoraEU pri financiranju će se uzeti u obzir promjenjive potrebe politike i prioriteta Unije utvrđeni u relevantnim dokumentima koje je objavila Komisija, u zaključcima Vijeća i u rezolucijama Europskog parlamenta, a istodobno će se zajamčiti dostatna predvidljivost za provedbu.

6.a Kulturni i kreativni sektori obuhvaćaju sve vrste izričaja i pojavne oblike povezane s umjetnošću, kulturom, kulturnom baštinom te audiovizualnim sadržajem i medijima. Program bi trebao uzeti u obzir dvojnu prirodu tih sektora, prepoznajući s jedne strane intrinzičnu i umjetničku vrijednost kulture, a s druge strane gospodarsku vrijednost navedenih sektora, uključujući njihov širi doprinos rastu, konkurentnosti, kreativnosti i inovacijama. To je u skladu s Konvencijom UNESCO-a o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja iz 2005., koja je stupila na snagu 18. ožujka 2007. i čije su stranke Unija i njezine države članice.

6.b Program bi za potrebe provedbe trebao uvažiti specifičnu prirodu, izazove, okvire politike i specifične potrebe različitih kulturnih i kreativnih sektora. U tu su svrhu namijenjeni potprogram posvećen audiovizualnom sektoru i sektoru informativnih medija („potprogram MEDIA+”) i potprogram posvećen ostalim kulturnim i kreativnim sektorima („potprogram Kreativna Europa – Kultura”).

7. Kulturni i kreativni sektori **obuhvaćeni potprogramom Kreativna Europa – Kultura trebali bi[...], među ostalim, uključivati[...]** **arhitekturu, arhive, knjižnice i muzeje, umjetničke zanate, materijalnu i nematerijalnu kulturnu baštinu, dizajn (uključujući modni dizajn), festivale, glazbu, književnost, izvedbene umjetnosti, knjige, izdavaštvo i vizualne umjetnosti.** [...] **Riječ je o pojavnim oblicima kulture** [...] kao „javnog dobra”, **a često se zasnivaju na pravima intelektualnog vlasništva,** [...] **stvaraju** značenje, [...] utjelovljuju [...] vrijednosti Unije **i doprinose zaštiti i promicanju kulturnih prava, čime se unaprijeđuje pristup kulturi i sudjelovanje u njoj.** Uz to, oni su velika prednost za Uniju i njezine regije jer privlače održivi turizam i stvaraju sliku dinamičnog kontinenta na svjetskoj sceni.

7.a Programom bi se trebala u potpunosti prepoznati i istaknuti intrinzična i umjetnička vrijednost navedenih sektora. Program bi **istodobno** trebao [...] **uvažiti** njihove ekstrinzične socijalne i gospodarske doprinose, među ostalim socijalnoj i teritorijalnoj koheziji, **demokratskim vrijednostima,** dobrobiti i zdravlju, **otpornosti EU-a, održivom** rastu, [...] otvaranju radnih mjesta, europskoj strateškoj autonomiji, konkurentnosti, kreativnosti, [...] inovacijama **i zelenoj tranziciji.**

8. Navedeni [...] su sektori [...] fragmentirani na nacionalnoj i jezičnoj razini **unutar** Unije. Ujedno su izloženi brojnim izazovima, kao što su napadi na slobodu umjetničkog izražavanja, nesigurni radni uvjeti, digitalne transformacije obilježene **sve većom ulogom digitalnih platformi i** porastom upotrebe umjetne inteligencije te potreba za **ublažavanjem** klimatskih promjena i prilagodbom njima. Program bi tim sektorima trebao pomoći da prevladaju te izazove, iskoriste svoj puni potencijal i odlučno zakorače u budućnost te ujedno omogućiti najšire sudjelovanje, među ostalim lokalnih i regionalnih aktera, putem različitih kanala i formata.

8.a Potprogram Kreativna Europa – Kultura trebao bi sadržavati djelovanja koja uključuju sve sektore koji su njime obuhvaćeni. Kako bi se upotpunio taj horizontalni pristup, trebalo bi podupirati sektorske pristupe za one sektore čije zajedničke potrebe i specifični izazovi unutar Unije iziskuju usmjereniji pristup, kao što su glazba, izdavaštvo knjiga i knjižnice. Takva se usmjerenija djelovanja mogu konkretizirati u različitim oblicima, uključujući nagrade u području kulture, tematske aktivnosti te aktivnosti izgradnje kapaciteta i uzajamnog učenja.

9. **Ideali, načela i vrijednosti ugrađeni u kulturnu baštinu Europe čine zajednički izvor sjećanja, razumijevanja, identiteta, dijaloga, kohezije i kreativnosti za Europu.** Europska kulturna baština, **neovisno o tome je li materijalna ili nematerijalna**, zajedničko je i neprocjenjivo nasljeđe koje se suočava s proračunskim ograničenjima, prirodnim katastrofama i katastrofama uzrokovanim ljudskim djelovanjem, klimatskim promjenama i regionalnim sukobima. Takvo je nasljeđe važno zaštititi i očuvati, poboljšati mu [...] pristup i poticati [...] zajednički europski identitet. **Od iznimne je važnosti zajamčiti otvoren i uključiv pristup kulturnoj baštini, među ostalim odgovarajućim osposobljavanjem djelatnika u sektoru baštine.** Digitalno očuvanje dodatno je jamstvo da će buduće generacije moći učiti iz svoje kulturne baštine, cijeniti je i nadahnjivati se njome.

10. Program bi trebao financijski poduprijeti i djelovanja u vezi s oznakom europske baštine i Europskim prijestolnicama kulture, **koja** [...] slave i [...] **čuvaju** bogatu europsku kulturnu raznolikost i baštinu, povezuju je s lokalnom razinom i doprinose razvojnim strategijama koje se temelje na kulturi.
11. **Potprogram MEDIA+ obuhvaća medije, uključujući audiovizualni sektor i sektor informativnih medija. Njime se podupiru,** [...] među ostalim, sadržaji kao što su filmovi, serije, **dokumentarni sadržaji, animirani sadržaji,** videoigre **i imerzivna stvarnost,** vijesti i informacije, [...] kao i usluge koje uključuju filmsku izvedbu, televizijsko i radijsko emitiranje, **podcaste** te tiskano i elektroničko izdavaštvo[...]. **Medijski sektori imaju jedinstven položaj u našim demokracijama, kulturi i gospodarstvima. Ti se sektori često zasnivaju na pravima intelektualnog vlasništva.** Digitalna transformacija, osobito porast upotrebe umjetne inteligencije, ubrzala je konvergenciju medija, promijenila ponašanje potrošača i preoblikovala poslovne modele i modele prihoda te upravljanje intelektualnim vlasništvom i njegovo iskorištavanje. Unija bi stoga trebala **poticati održivost i konkurentnost medijskih sektora te ih** podupirati [...] kako bi bili uspješni[...]. **Unija** bi trebala poticati **kreativnost i** inovacije, **poboljšati** pristup financiranju, promicati **sinergiju** [...] među informativnim sektorom, audiovizualnim sektorom i drugim medijskim sektorima te podupirati suradnju među različitim vrstama medijskih subjekata u cijeloj Uniji. **Svakom vrstom potpore ili financiranja za medije u zemljama sudionicama trebalo bi u potpunosti poštovati slobodu i neovisnost medija.**

12. Audiovizualni sektor u Uniji **kontinuirano** se suočava s izazovima koji su posljedica malog prekograničnog optjecaja, promjene potrošačkih navika i dominacije aktera izvan Unije. Imajući u vidu navedene izazove, intervencija Unije trebala bi podupirati kapacitet europskog audiovizualnog sektora i **sektora** [...] videoigara za stvaranje, financiranje, proizvodnju i distribuciju europskih djela, **među ostalim onih povezanih s baštinom**, na svim platformama koje su dostupne i privlačne publici u Uniji i izvan nje. **Potporna stvaranju obuhvaća, među ostalim, potporu pisanju scenarija, razvoju i produkciji audiovizualnih djela, a prvenstveno potporu koprodukcijama i neovisnoj produkciji. Budući da se tržišni uvjeti i audiovizualni subjekti nastavljaju razvijati, u kontekstu provedbe Programa trebalo bi predvidjeti posebne kriterije za definiranje toga što čini nezavisno producentsko poduzeće. [...] Intervencija Unije** trebala bi **dodatno** potaknuti transmedijske prilagodbe intelektualnog vlasništva različitim medijskim formatima, doprinijeti promicanju suradnje među državama članicama s različitim tržišnim kapacitetima, **promicati šire sudjelovanje subjekata s tržišta različitih veličina** i pratiti regulatorni okvir Unije u području audiovizualnog sektora. **Potprogram MEDIA+ trebao bi uzeti u obzir razlike među zemljama kad je riječ o proizvodnji i distribuciji audiovizualnih djela i sadržaja, pristupu takvim djelima i sadržaju te njihovoj konzumaciji i na taj način doprinijeti osiguravanju ravnopravnijih uvjeta, potaknuti širenje sudjelovanja zemalja s različitim audiovizualnim kapacitetima i povećati suradnju među takvim zemljama.**

13. Informativne medijske kuće i novinari u cijeloj Uniji pod **sve** većim [...] su pritiskom, prije svega [...] **zbog** rasta globalnih internetskih platformi **i učinka usluga umjetne inteligencije**, promjene potrošačkih navika i sve većeg širenja dezinformacija. Ti izazovi utječu na prihode od vijesti i distribuciju vijesti, narušavaju održivost i povjerenje javnosti u informativne medijske kuće i ograničuju pristup građana raznolikom, profesionalno proizvedenom europskom novinarskom sadržaju. Unija bi trebala podupirati održiv, **pouzdan**, neovisan i raznolik informacijski ekosustav, štititi ugrožene novinare **i promicati njihovu sigurnost. Trebala bi** [...] poticati slobodu i pluralizam[...] medija te ojačati integritet **medija i** informacijskog prostora[...]. **Te bi ciljeve trebala nastojati ostvariti tako da, pored toga, podupire modernizaciju profesionalnih informativnih medija, među ostalim putem inovativnih praksi kojima se poboljšava novinarski rad, i da jača ulogu lokalnih medija u očuvanju demokratske rasprave, osobito u tzv. medijskim pustinjama. Unija bi također trebala** promicati[...] mjere i poboljšati[...] suradnju čiji je cilj suzbijanje dezinformacija te podupiranje digitalne i medijske pismenosti **svih građana, i to pripadnika svih dobnih skupina i ranjivih skupina.**[...] **Potpore informativnim medijima trebala bi doprinijeti promicanju i zaštiti regulatornih i priznatih samoregulatornih standarda i na taj način unaprijediti ulogu profesionalnog novinarstva te vjerodostojnog i pouzdanog informativnog sadržaja.**

13.a Mediji u Uniji sve više posluju na prekograničnoj razini i doprinose funkcioniranju unutarnjeg tržišta. Nedavnim inicijativama Unije, posebno Uredbom (EU) 2024/1083 (Europski akt o slobodi medija), žele se ukloniti prepreke slobodnom pružanju medijskih usluga i unaprijediti transparentnost, pravna sigurnost i pošteno tržišno natjecanje u cijeloj Uniji. Ciljevi potprograma MEDIA+ trebali bi biti usklađeni s Direktivom 2010/13/EU i Uredbom (EU) 2024/1083 te bi se u njima naglasak trebao staviti na neovisnost i održivost medija.

14. Demokracije u Uniji izložene su sve većim izazovima. Smanjenje povjerenja građana u demokratske institucije i procese dodatno pogoršavaju dezinformacije, društvena polarizacija i mržnja, koje utječu na izborne i druge demokratske procese. Kako bi europska demokracija postala otpornija, potreban je pristup **utemeljen na pravima** koji obuhvaća cijelo društvo.

15. Zaštita i promicanje temeljnih prava doprinose izgradnji demokratskije Unije. Nediskriminacija **i ravnopravnost** temeljna [...] **su** načela Unije sadržana u člancima **8., 10. i 19.** UFEU-a i u člancima **21. i 23.** Povelje, **kao i u članku 2. UEU-a.** Rad na izgradnji ravnopravnog društva bez diskriminacije doprinosi ostvarenju potencijala pojedinaca u svojoj njihovoj raznolikosti te kulturnom, gospodarskom i društvenom rastu. Usto pomaže u uklanjanju važnih temeljnih uzroka **rodno uvjetovanog nasilja i** nasilja nad ranjivim skupinama **jer takvo nasilje** [...] čini otvoreni napad na ravnopravnost. **U skladu s time** [...] Program bi trebao promicati djelovanja za suzbijanje svih oblika diskriminacije i netolerancije, odnosno izravne i neizravne diskriminacije, **na internetu i izvan njega.** **Pritom bi trebalo**[...] voditi[...] računa o posebnim oblicima strukturne i interseksijske diskriminacije kako bi se **unaprijedilo uključivanje ravnopravnosti i nediskriminacije u sve politike i** poduprli relevantni okviri politike Unije. [...]Program bi **u okviru provedbe načela Unije** trebao podupirati djelovanja za sprečavanje i suzbijanje **antisemitizma i** svih oblika **rasizma i** ksenofobije [...], **uključujući, ali ne ograničavajući se na rasizam prema osobama crne boje kože, rasizam prema osobama azijskog podrijetla i mržnju prema muslimanima, netolerancije prema pripadnicima manjina, među ostalim prema Romima, te drugih oblika netolerancije i diskriminacije, kao i govora mržnje. Ujedno bi trebao podupirati djelovanja za sprečavanje i suzbijanje** homofobije, bifobije, transfobije, interfobije te netolerancije i diskriminacije na temelju rodnog identiteta. [...]⁹ [...]

⁹ [...]

16. Pravo na **poštovanje privatnog i obiteljskog života** [...] i pravo na zaštitu osobnih podataka, koja su sadržana [...] u članku 7. Povelje i članku 16. UFEU-a **odnosno** članku 8. Povelje, provode se relevantnom uredbom¹⁰ i direktivom¹¹. U pravnom okviru Unije utvrđene su odredbe kojima se osigurava djelotvorna zaštita prava na zaštitu osobnih podataka. U tim je pravnim instrumentima nacionalnim nadzornim tijelima za zaštitu podataka povjerena zadaća da informiraju javnost i povećaju njezino razumijevanje rizika, pravila, zaštitnih mjera i prava u vezi s obradom osobnih podataka. Program bi trebao doprinijeti podizanju svijesti i [...] provedbi studija i drugih relevantnih aktivnosti u tom području. **To bi se trebalo ostvariti, na primjer,** [...] uz pomoć nacionalnih nadzornih tijela za zaštitu podataka, imajući u vidu važnost prava na zaštitu osobnih podataka u vrijeme brzog tehnološkog razvoja.

16.a Djeca su punopravni nositelji prava, a zaštita i promicanje prava djeteta, uključujući sudjelovanje djece, spadaju među ključne ciljeve Europske unije. Člankom 3. UEU-a zahtijeva se da Unija, među ostalim, promiče zaštitu prava djeteta u skladu s člankom 24. Povelje i u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima djeteta.

¹⁰ SL L 119, 4.5.2016., str. 1–88.

¹¹ SL L 119, 4.5.2016., str. 89–131.

16.b Zaštita i promicanje prava osoba s invaliditetom, kao i njihovo potpuno sudjelovanje u društvu, spadaju među ključne ciljeve Europske unije kako je utvrđeno u članku 10. UFEU-a i članku 26. Povelje. Program bi ujedno trebao Uniji i državama članicama omogućiti da ispune obvezu koju su preuzele kao stranke Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom¹² da će promicati i štiti sva ljudska prava i temeljne slobode svih osoba s invaliditetom te im osigurati potpuno i ravnopravno uživanje tih prava i sloboda.

17. Rodna ravnopravnost jedna je od temeljnih **vrijednosti** [...] i ciljeva Unije te bi je trebalo [...] **podupirati** u okviru Programa. Unatoč mnogim postignućima i dalje postoje znatni izazovi koji iziskuju **dodatni** [...] angažman **Unije**. To uključuje rad na otklanjanju **svih vrsta** rodno uvjetovanog nasilja, **među ostalim nasilja u obitelji, seksualnog nasilja, i nasilja na internetu, promicanje** najviših zdravstvenih standarda, osobito kad je riječ o spolnom i reproduktivnom zdravlju **i pravima**, jednake plaće i ekonomsko osnaživanje, [...] ravnotežu između poslovnog i privatnog života [...] i **jednaku podjelu obveza skrbi između žena i muškaraca**, ravnopravno **sudjelovanje na tržištu rada**, [...] mogućnosti za razvoj karijere i **pravedne** radne uvjete, [...] kvalitetno, **pristupačno** i uključivo obrazovanje, [...] političko sudjelovanje i ravnopravnu zastupljenost, [...] **djelotvorne** institucijske mehanizme za ostvarivanje prava žena, [...] aktivno suzbijanje rodni stereotipa i otklanjanje interseksijske diskriminacije. **Program bi trebao podupirati promicanje rodne ravnopravnosti i rodno osviještene politike, koje je cilj Unije u svim njezinim aktivnostima.**

¹² SL L 23, 27.1.2010., str. 35–36.

18. Rodno uvjetovano nasilje i nasilje nad ženama, djecom, mladima i drugim ugroženim skupinama kao što su LGBTIQ osobe i osobe s invaliditetom čine ozbiljno kršenje temeljnih prava, ali se i dalje javljaju u cijeloj Uniji u svim društvenim i gospodarskim kontekstima. **Za sprečavanje i suzbijanje takvog nasilja potrebna je kontinuirana potpora organizacijama za prava žena, specijaliziranim službama za žene i drugim organizacijama koje podupiru žrtve nasilja, a koje djeluju kao službe koje prve reagiraju na terenu diljem država članica i posjeduju specijalizirano stručno znanje potrebno za uklanjanje temeljnih uzroka i različitih pojava oblika rodno uvjetovanog nasilja i drugih oblika nasilja.** Nasilje nad ženama i osobama koje pripadaju drugim ugroženim skupinama čini kršenje ljudskih prava i otvoreni napad na ravnopravnost. Stoga je sprečavanje i suzbijanje takvog nasilja društveni imperativ. **Na taj se način** [...] doprinosi borbi protiv takvih oblika diskriminacije i otklanjanju posljedica nasilja, među ostalim na zdravlje. Uz to, izgradnja društva bez diskriminacije pomoći će u uklanjanju temeljnih uzroka nasilja nad ranjivim skupinama jer su ta dva aspekta neodvojivo povezana. Stoga bi Program trebao nastaviti dugogodišnje Unijine napore **za** [...] sprečavanje[...] nasilja, odgovor[...] na njega i njegovo suzbijanje[...] na svim razinama, **među ostalim putem preventivnog rada s počiniteljima nasilja,** te bi trebao [...] osigurati zaštitu[...] i potporu[...] za sve izravne i neizravne žrtve [...] nasilja, nadovezujući se na pet uzastopnih generacija programa i potprograma Daphne¹³. Program bi trebao podupirati postizanje ciljeva iz Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama **i nasilja u obitelji,** donesene u Istanbulu 11. svibnja 2011.[...] **i iz Direktive (EU) 2024/1385, kao i** provedbu Preporuke Komisije o razvoju i jačanju integriranih sustava za zaštitu djece u najboljem interesu djeteta¹⁴, kojom se djeca štite od svih oblika nasilja. **Također bi trebao pomoći** [...] [...] Uniji da ispuni obvezu koju je preuzela kao [...] stranka Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom, kojom se osobe s invaliditetom štite od svih oblika iskorištavanja, nasilja i zlostavljanja.

¹³ Tri uzastopne generacije programa Daphne ([SL L 34, 9.2.2000., str. 1.](#); [SL L 143, 30.4.2004., str. 1.](#); [SL L 173, 3.7.2007., str. 19.](#)) i rezultati potprograma Daphne u okviru programa Prava, ravnopravnost i građanstvo ([SL L 354, 28.12.2013., str. 62–72](#)) i programa Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti ([SL L 156, 5.5.2021., str. 1–20](#)).

¹⁴ C(2024) 2680 final (SL L, 2024/1238, 14.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1238/oj>).

19. U skladu s pravnom stečevinom Unije u području jednakog postupanja države članice uspostavile su neovisna tijela za promicanje jednakog postupanja („tijela za jednakost”), koja imaju ključnu ulogu u promicanju ravnopravnosti i osiguravanju djelotvorne primjene zakonodavstva o jednakom postupanju. **Osim toga**[...], Program bi trebao podupirati Europsku mrežu tijela za jednakost (Equinet), koju čine nacionalna tijela kako je predviđeno Direktivom Vijeća (EU) 2024/1499¹⁵ i Direktivom (EU) 2024/1500 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶. **Razlog je tomu činjenica da** [...] je Equinet jedini subjekt koji osigurava **suradnju i promiče izgradnju kapaciteta i** koordinaciju aktivnosti među tijelima za jednakost. To je od ključne važnosti za djelotvornu provedbu Unijina antidiskriminacijskog prava u državama članicama.
20. Građani u cijeloj Uniji, od kojih mnogi redovito ili barem povremeno putuju, žive, studiraju, rade ili **volontiraju** [...] u drugoj državi članici, trebali bi osjećati da mogu ostvariti i uživati svoja građanska prava i pouzdati se u jednak pristup svojim pravima te u potpunu ostvarivost i zaštitu tih prava bez ikakve diskriminacije, bez obzira na to gdje se nalaze u Uniji. Građani bi trebali biti informiraniji o svojim pravima koja proizlaze iz građanstva Unije, odnosno o pravu na slobodno kretanje i boravak u Uniji, glasačkim pravima tijekom boravka u drugoj državi članici, pravu na podnošenje peticije Europskom parlamentu na bilo kojem službenom jeziku, pravu na podnošenje građanskih inicijativa i pravu na podnošenje pritužbi Europskom ombudsmanu zbog nepravilnosti u postupanju institucija.

¹⁵ Direktiva Vijeća (EU) 2024/1499 od 7. svibnja 2024. o standardima za tijela za jednakost u području jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo, jednakog postupanja u pitanjima zapošljavanja i rada prema osobama bez obzira na njihovu vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili seksualnu orijentaciju, jednakog postupanja prema ženama i muškarcima u pitanjima socijalne sigurnosti te u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga, te o izmjeni direktiva 2000/43/EZ i 2004/113/EZ (SL L, 2024/1499, 29.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1499/oj>).

¹⁶ Direktiva (EU) 2024/1500 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o standardima za tijela za jednakost u području jednakog postupanja prema ženama i muškarcima te njihovih jednakih mogućnosti u pitanjima zapošljavanja i rada te o izmjeni direktiva 2006/54/EZ i 2010/41/EU (SL L, 2024/1500, 29.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj>).

21. Poticanjem građana na aktivnije sudjelovanje u demokraciji na razini Unije ojačat će se europsko civilno društvo i potaknuti izgradnja europskog identiteta. Stoga je civilno društvo, **uključujući male i lokalne organizacije civilnog društva**, potrebno podupirati **i osnaživati** u promicanju i zaštiti zajedničkih vrijednosti Unije i informiranju o njima te u doprinosu djelotvornom uživanju prava na temelju prava Unije. Kad građani Unije sudjeluju u njezinu demokratskom životu, oni doprinose ostvarenju [...] predstavničke demokracije[...] **u praksi**. **To je** načelo na kojem se temelji funkcioniranje Unije i koje je konkretan izraz vrijednosti demokracije koja je sadržana u članku 2. UEU-a.
22. Kako bi se Unija približila svojim građanima i **potaknulo** [...] demokratsko sudjelovanje, potreban je niz djelovanja i koordiniranih napora. **Među građanima treba potaknuti razumijevanje postupka oblikovanja politika kako bi se promicali bolje razumijevanje europskog građanstva i [...] identiteta te svijest o njima.** [...] **Isto tako, postoji potreba za promicanjem** [...] građanskog angažmana u djelovanjima Unije. **Kako bi** građani bili svjesni [...] zajedničke **europske** povijesti, nužne su **aktivnosti usmjerene na [...]** sjećanje [...] i kritičko promišljanje o europskom povijesnom pamćenju, **kojima se, primjerice, u većoj mjeri podiže svijest o posljedicama autoritarnih i totalitarnih režima.** **Takve aktivnosti ujedno doprinose** [...] postavljanju temelja za zajedničku budućnost i zajedničke vrijednosti. Nadalje, podupiranjem **i osnaživanjem** organizacija civilnog društva na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini u područjima obuhvaćenima Programom doprinjet će se povećanom angažmanu građana u društvu i, u konačnici, njihovoj aktivnoj uključenosti u demokratskom životu Unije. Istodobno, podupiranjem aktivnosti **poput bratimljenja gradova i mreža gradova** kojima se potiču uzajamno razumijevanje, međukulturni dijalog, kulturna i jezična raznolikost, socijalna uključenost i poštovanje drugih **promiče se** [...] osjećaj pripadnosti Uniji i **osjećaj** zajedničkog građanstva u okviru europskog identiteta na temelju uzajamnog razumijevanja naših zajedničkih europskih vrijednosti, kulture, povijesti i baštine.

23. Organizacije civilnog društva i drugi akteri u građanskom prostoru, kao što su neovisna tijela za ljudska prava, tijela za jednakost i [...]institucije pravobranitelja, daju ključan doprinos provedbi politike, poticanju sudjelovanja ljudi, pozivanju institucija na odgovornost i poticanju pozitivnih promjena, **među ostalim, zagovaranjem, strateškim sudskim postupcima, kampanjama, komunikacijom i drugim aktivnostima nadzora.** Program bi trebao pomoći osigurati dostatne resurse **za takve aktere i na taj način doprinijeti** [...] poticajnom okružju **u kojem oni mogu** [...] djelovati neovisno, slobodno, sigurno i djelotvorno **te podupirati prostor za uspješno građansko djelovanje.** U tu bi svrhu financiranje sredstvima Unije trebalo upotpuniti napore na nacionalnoj razini tako da se te aktere podupire, štiti, osnažuje i da se ojačaju njihovi kapaciteti, kako je istaknuto u Rezoluciji Europskog parlamenta od 19. travnja 2018.¹⁷ i u zaključcima Vijeća od 10. ožujka 2023.¹⁸ i 7. ožujka 2025.¹⁹ Civilno društvo usto ima važnu ulogu u osiguravanju djelotvorne provedbe Direktive (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća²⁰ **promicanjem** [...] kulture prijavljivanja nepravilnosti i povoljnog okružja za zviždače. **Program bi ujedno trebao osigurati otvoren, siguran i poticajan prostor za građansko djelovanje tako da organizacijama civilnog društva zajamči potporu i zaštitu, uključujući potporu za djelovanja kojima se žele spriječiti strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja (SLAPP) i iznaći rješenja za takve tužbe, u potpunoj komplementarnosti s programom Pravosuđe. Program bi također trebao podupirati strukturirani i kontinuirani dijalog s organizacijama civilnog društva.**

¹⁷ 2018/2619(RSP) (SL C 390, 18.11.2019., str. 117–119, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018IP0184>)

¹⁸ ST-7388/23, Zaključci Vijeća o primjeni Povelje EU-a o temeljnim pravima: uloga prostora za građansko djelovanje u zaštiti i promicanju temeljnih prava u EU-u.

¹⁹ ST-6878/25, Zaključci Vijeća o primjeni Povelje EU-a o temeljnim pravima: financiranje promicanja, zaštite i provedbe temeljnih prava.

²⁰ Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305, 26.11.2019., str. 17., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj>).

24. Sud Europske unije potvrdio je da je Unija pravna konstrukcija koja počiva na temeljnoj pretpostavci prema kojoj svaka država članica dijeli sa svim drugim državama članicama i priznaje da i one s njom dijele zajedničke vrijednosti iz članka 2. UEU-a, na kojima se temelji Unija²¹. Ta se pretpostavka zasniva na posebnim i bitnim obilježjima prava Unije, među ostalim na autonomiji koju uživa u odnosu na prava država članica i međunarodno pravo. Ona podrazumijeva i opravdava postojanje uzajamnog povjerenja među državama članicama u priznavanju tih vrijednosti i stoga u poštovanju prava Unije koje ih provodi. Iz toga slijedi da je država članica obvezna poštovati vrijednosti iz članka 2. UEU-a kako bi uživala sva prava koja proizlaze iz primjene Ugovorâ na nju. Sud Europske unije stoga je potvrdio da, **u načelu**, Unija može djelovati u područjima za koja je nadležna kako bi osigurala poštovanje vrijednosti utvrđenih u članku 2. UEU-a.
25. [...] Europska društva suočavaju s se izazovima koji utječu na njihove demokracije, kao što su [...]porast ekstremizma i netolerancije, dezinformacije te inozemno upletanje i manipuliranje informacijama koje provode neprijateljski akteri. [...] **Stoga** je od presudne važnosti da se vrijednosti Unije kao što su poštovanje temeljnih prava, ravnopravnost, **uključujući rodnu ravnopravnost**, i demokracija i dalje aktivno njeguju, štite, promiču, provode i dijele među građanima i narodima, **kao i u okviru strukturiranog dijaloga s civilnim društvom**, kako bi ostale okosnica projekta Unije. Slabljenje njihove zaštite u bilo kojoj državi članici može imati štetne posljedice za Uniju u cjelini. Stoga je od presudne važnosti da ovaj Program doprinese zaštiti vrijednosti Unije, među ostalim poštovanju temeljnih prava, ravnopravnosti, [...] demokraciji **i vladavini prava**.

²¹ To izravno proizlazi iz Mišljenja 2/13, točke 168., EU:C:2014:2454.

26. **Postoje** [...] rizici povezani s prirodnim opasnostima, klimatskim i okolišnim katastrofama, zdravstvenim krizama, tehnološkim incidentima, novim sigurnosnim prijetnjama i drugim poremećajima. [...] **Stoga** je ključno poboljšati sposobnost Unije i država članica da predvide krize, pripreme se za njih i odgovore na njih. Program bi zato trebao podupirati obrazovanje i angažman građana u vezi s pripravnosću za krizne situacije, **među ostalim u kulturnim i kreativnim sektorima**, i tako povećati otpornost društva.
27. **S obzirom na navedeno** [...], **Program** bi trebao [...] podupirati djelovanja **za** [...] zaštitu[...] i jačanje[...] demokracije u Uniji, **uključujući inicijative za demokraciju na lokalnoj razini i izgradnju zajednice. To se može postići** jačanjem povjerenja javnosti u demokraciju i demokratske institucije, jačanjem demokratske pripravnosti i otpornosti **te poticanjem** [...] angažmana[...] i sudjelovanja građana. **Program bi također trebao promicati** [...] **europsko povijesno pamćenje** i svijest o zajedničkoj povijesti i vrijednostima[...] **te poticati** građane[...] **da** ostvaruju [...] svoja prava, među ostalim biračka prava, uz potpuno poštovanje nadležnosti država članica u organizaciji izbora. **Osim toga**, [...] trebao bi putem cjeloživotnog obrazovanja **poticati** [...] kritičko razmišljanje, građansko sudjelovanje i demokraciju kako bi svi građani **stekli** [...] vještine za **bolje** prepoznavanje inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama [...] te dezinformacija.
- 27.a Program bi trebao omogućiti široko sudjelovanje organizacija. U obzir bi trebalo uzeti posebnosti najudaljenijih regija iz članka 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).**

27.b Program bi se trebao provoditi na način koji je prilagođen korisnicima, među ostalim primjenom postupka podnošenja prijava i izvješćivanja koji je prilagođen korisnicima. Trebalo bi staviti poseban naglasak na dostupnost Programa organizacijama, među ostalim lokalnim organizacijama civilnog društva na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini, kao i na kapacitet korisnika. Pri razmatranju dostupnosti Programa organizacijama trebalo bi, prema potrebi, uzeti u obzir pružanje financijske potpore trećim stranama kako je utvrđeno u članku 207. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 („ponovna dodjela sredstava”).

27.c Učinak, kvaliteta i relevantnost trebali bi biti ključni evaluacijski kriteriji za odabir projekata u okviru Programa.

28. **Program** bi trebao **poticati** [...] sinergiju i komplementarnost s Globalnom Europom jer [...] će se **na taj način** kulturnom suradnjom doprinijeti napretku Unijinih međunarodnih kulturnih odnosa i **pomoći u ostvarenju** ciljeva vanjskog djelovanja Unije.
29. Program bi ujedno trebao pružati podršku financiranju tehničke i organizacijske potpore provedbi Uredbe (EU) 2019/788 Europskog parlamenta i Vijeća²² i na taj način podupirati građane u ostvarivanju prava na pokretanje i podržavanje europskih građanskih inicijativa. Zajedno s drugim pravima utvrđenima u članku 24. UFEU-a tim se pravom osigurava izravno sudjelovanje građana u demokratskom životu Unije.
30. [Kako bi se osigurala dosljednost, proračunsko jamstvo i financijske instrumente u okviru Programa, među ostalim kad se kombiniraju s drugim oblicima bespovratne potpore u operacijama mješovitog financiranja, trebalo bi provoditi u skladu s primjenjivim pravilima Instrumenta InvestEU Europskog fonda za konkurentnost na temelju sporazuma sklopljenih za tu vrstu potpore u okviru Instrumenta InvestEU Europskog fonda za konkurentnost.]

²² Uredba (EU) 2019/788 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o europskoj građanskoj inicijativi (SL L 130, 17.5.2019., str. 55., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj>).

31. [Ako se potpora **Unije** u okviru Programa pruža u obliku proračunskog jamstva ili financijskog instrumenta, među ostalim u kombinaciji s bespovratnom potporom u operaciji mješovitog financiranja, takva potpora trebala bi se pružati isključivo u okviru Instrumenta InvestEU Europskog fonda za konkurentnost u skladu s primjenjivim pravilima instrumenta InvestEU Europskog fonda za konkurentnost.]
32. Komisija bi trebala **moći** podijeliti proračunske obveze na godišnje obroke. U tom slučaju Komisija bi tijekom provedbe Programa trebala dodijeliti godišnje obroke uzimajući u obzir napredak djelovanja koja primaju financijsku potporu, njihove procijenjene potrebe i proračun koji je na raspolaganju.
33. Na Program se primjenjuje Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća²³. Njome se utvrđuju pravila o donošenju i izvršenju općeg proračuna Unije, što uključuje pravila o bespovratnim sredstvima, nagradama, nefinancijskim donacijama, nabavi, neizravnom izvršenju, financijskoj pomoći, financijskim instrumentima i proračunskim jamstvima.

33.a Na temelju članka 6. stavka 2. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 donošenje i izvršenje proračuna mora biti u skladu s odredbama Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092. Nadalje, u skladu s člankom 6. stavkom 3. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 države članice i Komisija pri izvršenju proračuna osiguravaju usklađenost s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, u skladu s člankom 51. Povelje, i poštuju vrijednosti Unije sadržane u članku 2. UEU-a relevantne za izvršenje proračuna.

²³ Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

34. U skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća²⁴, Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95²⁵, Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96²⁶ i Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939²⁷, financijski interesi Unije trebaju biti zaštićeni razmjernim mjerama, što uključuje sprečavanje, otkrivanje, ispravljavanje i ispitivanje nepravilnosti i prijevара, povrat izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, izricanje administrativnih sankcija. Osobito, u skladu s uredbama (EU, Euratom) br. 883/2013 i (Euratom, EZ) br. 2185/96 Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) može provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, radi utvrđivanja je li došlo do prijevара, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti koje utječu na financijske interese Unije. U skladu s Uredbom (EU) 2017/1939 Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) može provoditi istrage i kazneni progon zbog prijevара i drugih nezakonitih aktivnosti koje utječu na financijske interese Unije, kako je predviđeno u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća²⁸. U skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509 svaka osoba ili subjekt koji prima sredstva Unije u potpunosti surađuje u zaštiti financijskih interesa Unije, dodjeljuje potrebna prava i pristup Komisiji, OLAF-u, EPPO-u i Europskom revizorskom sudu i osigurava da im svaka treća strana koja je uključena u izvršenje sredstava Unije dodijeli jednakovrijedna prava.

²⁴ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

²⁵ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

²⁶ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevара i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

²⁷ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

²⁸ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevара počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

Treće zemlje koje sudjeluju u Programu trebaju odgovornom dužnosniku za ovjeravanje, OLAF-u i Revizorskom sudu dodijeliti potrebna prava i potreban pristup koji se zahtijevaju za sveobuhvatno izvršavanje njihovih ovlasti.

35. [Program se treba provoditi u skladu s Uredbom (EU) [XXX]* Europskog parlamenta i Vijeća [Uredba o okviru uspješnosti], kojom se utvrđuju pravila za praćenje rashoda i okvir uspješnosti za proračun, uključujući pravila kojima se osigurava ujednačena primjena načela nenanošenja bitne štete i rodne ravnopravnosti iz članka 33. stavka 2. točaka (d) i (f) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, pravila za praćenje i izvješćivanje o uspješnosti Unijinih programa i aktivnosti, pravila za uspostavu Unijina portala za financiranje, pravila za evaluaciju programa te druge horizontalne odredbe koje se primjenjuju na sve programe Unije, kao što su odredbe o informiranju, komunikaciji i vidljivosti, uzimajući u obzir opseg i prirodu aktivnosti i prioritete.]

35.a Program bi također trebao promicati međusektorsku suradnju i sinergiju među kulturom, medijima i civilnim društvom. Međusektorske i horizontalne aktivnosti usmjerene su na rješavanje zajedničkih izazova, među ostalim onih koji proizlaze iz upotrebe umjetne inteligencije. U doba umjetne inteligencije ljudska kreativnost i dalje je nezamjenjiva. U tom bi kontekstu trebalo promicati etičku, održivu i odgovornu upotrebu inovativnih alata i tehnologija sadržaja, osobito umjetne inteligencije, primjerice poticanjem zaštite i vrednovanja podataka iz kulturnih i kreativnih sektora, uz potpuno poštovanje prava intelektualnog vlasništva.

35.b Program bi trebao poticati upotrebu digitalnih tehnologija u kulturnim i kreativnim sektorima, uključujući razvoj audiovizualnih i medijskih platformi i tehnologija kojima se promiču kulturna i jezična raznolikost i demokracija, uz potpunu komplementarnost s Europskim fondom za konkurentnost (ECF).

36. **Program** bi također trebao podupirati, **uz odgovarajuće resurse**, ulogu **i funkcioniranje** [...]deskova **programa AgoraEU**. [...] [...] **Zemlje sudionice trebale bi moći odabrati najprikladniji način upravljanja tim deskovima programa AgoraEU. Deskovi programa AgoraEU trebali bi promicati Program, pružati relevantne informacije o različitim vrstama financijske potpore dostupne u okviru politike Unije i pružati pomoć subjektima u postupku prijave za potporu u okviru Programa. U tu bi svrhu deskovi programa AgoraEU trebali podupirati potencijalne korisnike kad je riječ o aspektima povezanim s postupkom prijave, širenjem informacija prilagođenih korisnicima i rezultatima Programa, upitima za partnere, osposobljavanjem i formalnostima. Osim toga, deskovi programa AgoraEU trebali bi poticati prekograničnu suradnju i razmjenu primjera dobre prakse u okviru sektora obuhvaćenih Programom. Deskovi programa AgoraEU trebali bi** doprinostiti[...] doseg, vidljivosti i širenju Programa u skladu s Uredbom (EU) [XXX]* Europskog parlamenta i Vijeća [Uredba o okviru uspješnosti]²⁹. [...] Deskovi **programa AgoraEU** trebali bi svoje funkcije obavljati neovisno i bez uplitanja javnih tijela u njihovo odlučivanje te ne bi trebali imati nikakvu odgovornost u pogledu upravljanja Programom³⁰.

²⁹ **Uredbom (EU) [XXX]* Europskog parlamenta i Vijeća [Uredba o okviru uspješnosti] utvrđuju se pravila za praćenje rashoda i okvir uspješnosti za proračun, uključujući pravila koja se primjenjuju na sve programe Unije, a odnose se na obveze informiranja, komunikacije i vidljivosti, među ostalim na obveze korisnika i partnera u provedbi.**

³⁰ [...]

36.a Program bi trebao biti otvoren za sudjelovanje trećih zemalja ako je to u interesu Unije. U tu svrhu Unija može dopustiti potpuno ili djelomično pridruživanje trećih zemalja Programu u okviru djelovanja koja čine Program ako su s tom državom na snazi relevantni međunarodni sporazumi i u skladu s uvjetima utvrđenima u njima. Treće zemlje trebale bi uključivati i kategoriju europskih mikrodržava (Kneževina Andora, Kneževina Monako, Republika San Marino i Država Vatikanskoga Grada). Pridruživanje Programu trebalo bi ovisiti o pravednoj ravnoteži doprinosa i koristi treće zemlje te bi trebalo osigurati zaštitu financijskih i sigurnosnih interesa Unije. Pri odlučivanju o sudjelovanju trećih zemalja moraju se poštovati ovlasti Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije na temelju članka 218. UFEU-a.

37. Na temelju članka 85. stavka 1. Odluke Vijeća (EU) 2021/1764³¹ osobe i subjekti s poslovnim nastanom u prekomorskim zemljama i područjima prihvatljivi su za financiranje u skladu s pravilima i ciljevima Programa i mogućim režimima koji se primjenjuju na državu članicu s kojom su relevantna prekomorska zemlja ili područje povezani.

³¹ Odluka Vijeća (EU) 2021/1764 od 5. listopada 2021. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji, uključujući odnose između Europske unije, s jedne strane, te Grenlanda i Kraljevine Danske, s druge strane (Odluka o prekomorskom pridruživanju, uključujući Grenland) (SL L 355, 7.10.2021., str. 6., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj>).

38. [...] **S**udjelovanje trećih zemalja u specifičnom cilju „Audiovizualni sadržaj” iziskuje određenu razinu reciprociteta i regulatornog usklađivanja. Zbog toga bi pri sklapanju [...] **relevantnih** [...] sporazuma trebalo uzeti u obzir stanje na njihovu audiovizualnom tržištu, stupanj sličnosti njihovih pravnih okvira pravnoj stečevini Unije u području audiovizualnih medija, posebno Direktivi 2010/13/EU, i pristup njihovim programima potpore. To je posebno važno **kad je riječ o** [...] drugim europskim zemljama, čija audiovizualna djela imaju koristi od odredaba Direktive 2010/13/EU kojima se promiču europska djela, osobito od sustava kvota. Kad je riječ o zemljama pristupnicama, zemljama kandidatkinjama i potencijalnim zemljama kandidatkinjama, obveza usklađivanja pripadajućeg nacionalnog prava s Direktivom 2010/13/EU [...] **mogla bi biti** učinkovit poticaj za ubrzanje njihova rada na općem usklađivanju s pravnom stečevinom EU-a [...].

38.a Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu Programa putem programâ rada, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmom nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije.

39. S obzirom na to da **ciljeve** ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog transnacionalne prirode izazova oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
40. Ovom se Uredbom uspostavlja Program [za razdoblje 2028. – 2034.], koji zamjenjuje programe uspostavljene uredbama (EU) 2021/692 i (EU) 2021/818 za razdoblje 2021. – 2027. Uredbe (EU) 2021/692 i (EU) 2021/818 trebalo bi stoga staviti izvan snage,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom Uredbom uspostavlja se program AgoraEU („Program”) i utvrđuju ciljevi Programa, njegov proračun [za razdoblje 2028. – 2034.], oblici financiranja sredstvima Unije i pravila za osiguravanje tog financiranja.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, **primjenjuju** se sljedeće definicije [...]:

„postupak dodjele” znači postupak dodjele kako je definiran u članku 2. točki 3. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 te postupci za povjeravanje izvršenja i pružanja potpore u obliku financijskih instrumenata, davanje proračunskog jamstva ili za pružanje potpore u obliku proračunskog jamstva.

„kulturni i kreativni sektori” znači svi sektori:

- a) **čije se aktivnosti, od kojih mnoge imaju potencijal za stvaranje inovacija i otvaranje radnih mjesta, osobito na temelju prava intelektualnog vlasništva:**
- i. **temelje na kulturnim vrijednostima te umjetničkim i drugim pojedinačnim ili zajedničkim kreativnim izričajima, i**
 - ii. **obuhvaćaju razvoj, stvaranje, proizvodnju, širenje i očuvanje robe i usluga koje utjelovljuju kulturni, umjetnički ili drugi kreativni izričaj te povezane funkcije kao što su obrazovanje ili upravljanje;**
- b) **bez obzira na:**
- i. **to jesu li aktivnosti tih sektora usmjerene na tržište,**
 - ii. **vrstu strukture koja provodi te aktivnosti, i**
 - iii. **to kako se ta struktura financira.**

Navedeni sektori obuhvaćaju, među ostalim, arhitekturu, arhive, knjižnice i muzeje, umjetničke zanate, audiovizualni sektor (uključujući film, televiziju, videoigre i multimediju), materijalnu i nematerijalnu kulturnu baštinu, dizajn (uključujući modni dizajn), festivale, glazbu, književnost, izvedbene umjetnosti, izdavaštvo (knjige i tiskani mediji), radio i vizualne umjetnosti.

Članak 3.

Ciljevi Programa

1. Opći su ciljevi ovog Programa **zaštita, očuvanje, razvoj i** promicanje kulturne i jezične raznolikosti i baštine, povećanje konkurentnosti **i održivih inovacija** u okviru kulturnih i kreativnih sektora, posebno [...] medija i audiovizualnog sadržaja [...], zaštita **i jačanje** slobode umjetnika i medija te zaštita i promicanje ravnopravnosti, **među ostalim rodne ravnopravnosti**, aktivnog građanstva, prava i vrijednosti kako su utvrđeni u Ugovorima i Povelji, čime se jačaju demokratsko sudjelovanje i društvena otpornost.
2. U okviru općih ciljeva utvrđenih u stavku 1. Program ima sljedeće potprograme, kojima se ostvaruju specifični ciljevi navedeni u nastavku:
 - (a) potprogram „Kreativna Europa – Kultura“:
 - i. doprinos prekograničnom kulturnom i **umjetničkom** stvaralaštvu[...] **i** suradnji, **mobilnosti**, sudjelovanju, **pristupu** i pristupačnosti, **kao i** [...] prekograničnom optjecaju raznolikih kulturnih djela, **te njihovo poticanje**, uz istodobno jačanje socijalne, gospodarske i međunarodne dimenzije kulturnih i kreativnih sektora koji nisu obuhvaćeni člankom 3. stavkom 2. točkom (b) („kultura”);
 - (b) potprogram „MEDIA+“:
 - i. doprinos kulturnoj **i jezičnoj raznolikosti** i konkurentnosti audiovizualnog **sektora** i **sektora** videoigara[...], osobito unaprjeđenjem stvaranja, **promicanja** i prekogranične distribucije europskih **djela i** sadržaja [...] i pristupa građana **tim djelima i sadržajima** („audiovizualni sadržaj”),
 - ii. doprinos slobodnom, održivom, **pluralističkom** i raznolikom informacijskom ekosustavu Unije, osobito podupiranjem **i zaštitom** slobodnog i neovisnog novinarstva i informativnih medija, poboljšanjem pristupa građana vjerodostojnim **i pouzdanim** informacijama, [...] borbom protiv dezinformacija **i poticanjem medijske pismenosti** („vijesti”);

- (c) potprogram „Demokracija, građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti” („CERV+”) u cilju promicanja i zaštite vrijednosti Unije:
- i. doprinos zaštiti i promicanju temeljnih prava, ravnopravnosti, **među ostalim rodne ravnopravnosti**, [...]nediskriminacije i prava građana Unije, **kao i slobodnog kretanja građana**, sadržanih u Ugovorima **i Povelji** [...], te osnaživanju civilnog društva („prava, ravnopravnost, građani i civilno društvo”),
 - ii. doprinos **sprečavanju i** borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja, nasilja nad djecom i drugim skupinama izloženima riziku od takvog nasilja („Daphne”),
 - iii. doprinos jačanju demokratskog sudjelovanja i očuvanju vladavine prava („demokratsko sudjelovanje i vladavina prava”).
3. Kako bi se maksimalno povećao učinak i ojačala sinergija među potprogramima iz stavka 2., Programom se podupiru međusektorske i horizontalne aktivnosti koje doprinose općem cilju iz stavka 1., osobito razvojem sinergije među kulturnom, medijskom i građanskom sferom te promicanjem međusektorske suradnje i međusektorskih inovacija.

POGLAVLJE II.

Potprogram Kreativna Europa – Kultura

Članak 4.

Kultura

U okviru potprograma Kreativna Europa – Kultura, specifični cilj[...] „Kultura” odnosi se na:

- (a) poticanje prekograničnog stvaranja, suradnje i razmjena u različitim oblicima, među ostalim **projektima suradnje i partnerstvima među organizacijama svih veličina** te mobilnošću umjetnika i kulturnih i kreativnih djelatnika[...] **te** rezidencijalnih programa za umjetnike [...];
- (b) poboljšanje pristupa kulturi, **umjetnosti** i kulturnoj baštini i sudjelovanja u kulturi, **umjetnosti** i kulturnoj baštini za sve osobe, posebice mlade, te jačanje socijalne otpornosti i socijalne kohezije, osobito međugeneracijske pravednosti te ravnopravnosti i raznolikosti, **među ostalim, obrazovanjem u području kulture i** kulturnim angažmanom;
- (c) podupiranje optjecaja, distribucije, promicanja, [...]vidljivosti **i dostupnosti** raznolikih europskih kulturnih **i umjetničkih** sadržaja putem različitih kanala na razini cijele Unije i međunarodnoj razini, među ostalim putem europskih platformi za nove umjetnike, potporom subjektima **za** [...] educiranje[...] i promicanje[...] **novih ili** mladih umjetnika, nagradama kojima se promiču umjetnički talent i izvrsnost, inicijativama za turneje, **izložbama,** festivalima i prevođenjem;

- (d) jačanje kapaciteta i vještina u kulturnim i kreativnim sektorima **obuhvaćenima potprogramom „Kreativna Europa – Kultura”** radi poticanja inovacija i konkurentnosti te lakšeg snalaženja u zelenoj i digitalnoj tranziciji, među ostalim potporom mrežama kulturnih i kreativnih organizacija, **razvojem talenta**, osposobljavanjem i aktivnostima uzajamnog učenja;
- (e) promicanje razvoja kulturne politike suradnjom i razmjenom primjera dobre prakse **i znanja** na razini Unije[...] te poboljšanje baze dokaza kvalitetnijim prikupljanjem podataka, analizama[...] i pilot-djelovanjima **te podupiranjem kapaciteta za analizu tržišta**;
- (f) unapređivanje međunarodnih kulturnih odnosa Unije **suradnjom u području kulture, čime se doprinosi kulturnim ciljevima i ciljevima vanjskog djelovanja** [...];
- (g) potporu provedbi odluka br. 445/2014/EU³² i br. 1194/2011/EU³³ Europskog parlamenta i Vijeća Unije.

Specifični cilj „Kultura” ostvaruje se uz potpuno poštovanje [...] umjetničke slobode i raznolikosti kulturnih **i jezičnih** izričaja **te uz istodobno očuvanje i promicanje instrisične vrijednosti kulture**. [...] **On usto** doprinosi poboljšanju radnih uvjeta umjetnika te kulturnih i kreativnih djelatnika.

³² Odluka br. 445/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o uspostavljanju inicijative Unije za Europske prijestolnice kulture u razdoblju od 2020. do 2033. i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1622/2006/EZ (SL L 132, 3.5.2014., str. 1., ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2014/445\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2014/445(1)/oj)).

³³ Odluka br. 1194/2011/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o uspostavljanju djelovanja Europske unije za oznaku europske baštine (SL L 303, 22.11.2011., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/1194/oj>).

POGLAVLJE III.

Potprogram MEDIA+

Članak 5.

Audiovizualni sadržaj

U okviru potprograma MEDIA+ specifični cilj „Audiovizualni sadržaj” odnosi se na:

- (a) podupiranje stvaranja europskih audiovizualnih djela različitih oblika i žanrova, **prvenstveno neovisnih produkcija i koprodukcija**, koja mogu doprijeti do raznolike publike preko granica;
- (b) poticanje prekograničnog optjecaja, **kinematografske i internetske** distribucije, isticanja, **dostupnosti, promicanja, pristupačnosti, jezične raznolikosti** i vidljivosti europskih audiovizualnih djela na svim medijima u cijeloj Uniji i na međunarodnoj razini, među ostalim u okviru koordiniranih strategija distribucije te s pomoću marketinških i promidžbenih alata, **te titlovanja i sinkronizacije**;
- (c) stvaranje publike za europska audiovizualna djela, među ostalim u okviru mreže europskih kina, festivala i informativnih kampanja **te filmske pismenosti**, s posebnim naglaskom na mladim Europljanima i zapostavljenim **područjima** [...];
- (d) podupiranje razvoja i izrade prototipova europskih videoigara i imerzivnog sadržaja, među ostalim ispitivanjem tržišta, promicanjem i povećanjem njihove vidljivosti, primjenom strategija orijentiranih na publiku te distribucijom na svim platformama;
- (e) poticanje razvoja **vještina i talenata** **te izgradnju kapaciteta, posebno kao odgovor na kreativne, tržišne i tehnološke promjene**;

(ea) olakšavanje [...] pristupa financiranju, **s posebnim naglaskom na malim i srednjim poduzećima (MSP-ovi)**³⁴, razmjena među poduzećima i umrežavanja poduzeća, **prihvatanja**, usvajanja **i provedbe** inovativnih alata i poslovnih modela, kao i strategija iskorištavanja intelektualnog vlasništva u različitim medijima [...];

- (f) poticanje dijaloga o politikama, razmjene najboljih primjera iz prakse, prikupljanja i analize podataka, među ostalim u vezi s plaćanjem doprinosa za članstvo Unije u Europskom audiovizualnom opservatoriju;
- (g) doprinos provedbi Direktive 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća³⁵.

Specifični cilj „Audiovizualni sadržaj” ostvaruje se tako da se u obzir uzimaju posebnosti različitih zemalja, osobito u pogledu proizvodnje i distribucije sadržaja, pristupa sadržajima, veličine i posebnosti njihovih tržišta te njihove kulturne i jezične raznolikosti, na način kojim se proširuje sudjelovanje zemalja s različitim audiovizualnim kapacitetima i osnažuje suradnja među tim zemljama, čime se doprinosi ravnopravnijim uvjetima.

Specifični cilj „Audiovizualni sadržaj” ostvaruje se uz potpuno poštovanje umjetničke slobode. [...]

³⁴ **Pojam malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi) treba tumačiti kako je definirano u preporuci Komisije od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>).**

³⁵ Direktiva 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (SL L 95, 15.4.2010., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj>).

Članak 6.

Vijesti

U okviru potprograma MEDIA+ specifični cilj „Vijesti” odnosi se na:

- (a) zaštitu informativnih medijskih kuća i novinara, posebno ako se suočavaju s prijetnjama, praćenje, procjenu i ublažavanje rizika za slobodu i pluralizam medija na unutarnjem tržištu [...] te promicanje novinarskih [...] i uredničkih standarda;
- (b) povećanje proizvodnje, distribucije, konzumacije **i arhiviranja** profesionalnog novinarskog sadržaja i [...] istraživačkog novinarstva **te podupiranje regionalnih i** [...] lokalnih informativnih **organizacija** [...] te medija od javnog interesa;
- (c) podupiranje digitalne transformacije u pogledu vijesti, **s posebnim naglaskom na malim i srednjim poduzećima te regionalnim i lokalnim informativnim organizacijama**, inovativnim praksama, novim modelima proizvodnje, distribucije i poslovanja, olakšavanju pristupa financiranju i poticanju prekograničnih aktivnosti te prekvalifikaciji i usavršavanju djelatnika informativnih medija;
- (d) jačanje suradnje i promicanje mjera **usmjerenih** [...] **na** [...] praćenje [...] i zaštitu [...] internetskog informacijskog prostora, među ostalim **sprečavanjem**, otkrivanjem, **analizom** i suzbijanjem dezinformacija i inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama, čime se [...] **jača demokratska** otpornost u cijeloj Uniji;
- (e) promicanje aktivnosti u području digitalne i medijske pismenosti kako bi se **svim** građanima [...], **i to pripadnicima svih dobnih skupina**, omogućilo da koriste i razviju [...] kritičko **razmišljanje i kritičko** razumijevanje u pogledu informacijskog ekosustava, **uzimajući u obzir, među ostalim, upotrebu i učinak umjetne inteligencije**;
- (f) jačanje dijaloga o politikama, prikupljanja i analize podataka te razvoja zajedničkih standarda, među ostalim podupiranjem rada Europskog odbora za medijske usluge.

Specifični cilj „Vijesti” ostvaruje se uz potpuno poštovanje uredničke neovisnosti medija i profesionalnih standarda.

Poglavlje IV.

Potprogram CERV+

Članak 7.

Prava, ravnopravnost, građani i civilno društvo

U okviru potprograma CERV+ specifični cilj „Prava, ravnopravnost, građani i civilno društvo” odnosi se na:

- (a) promicanje ravnopravnosti, [...] sprečavanje i borbu protiv diskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi, seksualne orijentacije **ili rodnog identiteta** i svih oblika rasizma i netolerancije, **među ostalim višestruke i interseksijske diskriminacije, te promicanje uključivanja ravnopravnosti, uz poštovanje načela nediskriminacije iz članka 21. Povelje;**
- (b) promicanje rodne ravnopravnosti, rodno osviještene politike, **ravnoteže između poslovnog i privatnog života** i [...] osnaživanja **svih žena i djevojčica, te** [...] zaštitu i promicanje potpunog uživanja prava žena;
- (c) promicanje pristupačnosti te zaštitu i promicanje prava osoba s invaliditetom, **među ostalim** podupiranjem provedbe [...] Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom **u Uniji;**
- (d) zaštitu i promicanje prava djeteta;
- (e) zaštitu i promicanje slobode izražavanja, prava na privatnost, zaštite osobnih podataka te prava u digitalnom prostoru;

- (f) njegovanje dinamičnog prostora za građansko djelovanje izgradnjom kapaciteta i financijskom potporom za organizacije civilnog društva, borce za ljudska prava i druge relevantne aktere koji na svim razinama aktivno štite i promiču prava sadržana u Ugovoru te informiraju građane o tim pravima, promiču demokratsku otpornost, nediskriminaciju i ravnopravnost u EU-u te u širem smislu vrijednosti Unije, kao što su poštovanje temeljnih prava, vladavina prava i demokracija, te štite i promiču poštovanje Povelje.

Članak 8.

Daphne

U okviru potprograma CERV+ specifični cilj „Daphne” odnosi se na:

- (a) sprečavanje svih oblika rodno uvjetovanog nasilja nad ženama i djevojčicama [...] **te** nasilja u kućanstvu, **podizanje svijesti o** tim oblicima nasilja, odgovaranje na njih i borbu protiv njih na svim razinama; [...]

(aa) sprečavanje svih oblika nasilja nad djecom, mladima i starijim osobama, LGBTIQ osobama, osobama s invaliditetom i drugim ugroženim skupinama, **podizanje svijesti o tim oblicima nasilja, odgovaranje na njih i borba protiv njih na svim razinama;**

- (b) pružanje zaštite i potpore svim izravnim i neizravnim žrtvama nasilja i osobama koje su preživjele nasilje iz točaka **(a)** i **(aa)**;

[...] **na taj se način** podupire postizanje ciljeva u pogledu **sprečavanja i suzbijanja nasilja nad ženama i nasilja u kućanstvu u Uniji, kako je navedeno u** Konvenciji Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji **(Istanbulska konvencija) i Direktivi (EU) 2024/1385, i ciljeva u pogledu zaštite djece od seksualnog iskorištavanja, kako je utvrđeno u Konvenciji Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja (Konvencija iz Lanzarotea).**

Članak 9.

Demokratsko sudjelovanje i vladavina prava

U okviru potprograma CERV+ specifični cilj „Demokratsko sudjelovanje i vladavina prava”

Programa odnosi se na:

- (a) zaštitu i promicanje prava koja proizlaze iz građanstva Unije te sudjelovanja i angažmana građana **i civilnog društva** u demokratskom i građanskom životu Unije, **među ostalim demokratskim dijalogom i participativnom demokracijom**, te podupiranje otvorenih, otpornih i ravnopravnih društava utemeljenih na pravima i vladavini prava;
- (b) podupiranje slobodnih, pravednih, otpornih, pristupačnih, **transparentnih** i uključivih izbornih i demokratskih procesa **na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini te na razini Unije**;
- (c) promicanje građanske svijesti i boljeg razumijevanja Unije, njezine zajedničke povijesti, sjećanja i raznolikosti radi poticanja uzajamnog razumijevanja, tolerancije **i socijalne kohezije**.

Međusektorski i horizontalni prioriteti i aktivnosti

Članak 10.

U okviru općih ciljeva utvrđenih u članku 3. Programom se podupiru sljedeći međusektorski i horizontalni prioriteti i aktivnosti:

- (a) međusektorska suradnja i inovacije u kulturnom, medijskom i građanskom području te zaštita integriteta javnog diskursa, čime se doprinosi jačanju **povjerenja**, demokratske otpornosti, društvene pripravnosti te kulturnog i građanskog angažmana;
- (b) [...] **etička**, odgovorna i **održiva** upotreba inovativnih alata i tehnologija sadržaja **utemeljena na pravima**, osobito umjetne inteligencije, te razvoj vještina i izgradnja kapaciteta primjenom međusektorskih pristupa;
- (c) djelovanja za razvoj, provedbu i praćenje relevantnih propisa i politika Unije u području kulture, medija i građanstva, među ostalim, prema potrebi, putem suradnje nacionalnih tijela i dionika[...];
- (ca) osnivanje i aktivnosti, uz odgovarajuće resurse, deskova programa AgoraEU-a koji bi bili odgovorni za promicanje Programa, za pružanje informacija, nepristranih smjernica i pomoći potencijalnim korisnicima i davanje doprinosa informiranju i širenju rezultata Programa, kao i za poticanje prekogranične suradnje;**
- (d) promicanje Programa i njegovih mogućnosti financiranja, među ostalim putem [...] deskova **programa AgoraEU**, u skladu s odredbama Uredbe (EU) [XXX]* Europskog parlamenta i Vijeća [Uredba o okviru uspješnosti], čime se doprinosi većem doseg, vidljivosti i širenju rezultata Programa.

Financiranje međusektorskih i horizontalnih prioriteta i aktivnosti utvrđuje se prema njihovoj prirodi i opsegu. **Time se ne dovode u pitanje niti ugrožavaju autonomija pojedinačnih potprograma Programa, njihovi prioriteti i aktivnosti koje se u okviru njih financiraju.**

POGLAVLJE VI.

Financijske odredbe

[Članak 11.

Proračun

1. Indikativna financijska omotnica za provedbu Programa za razdoblje 2028. – 2034. iznosi 8 582 000 000 EUR u tekućim cijenama.
2. Proračunske obveze za aktivnosti koje traju dulje od jedne financijske godine mogu se rasporediti na više godina u godišnjim obrocima.
3. Odobrena sredstva mogu se unijeti u proračun Unije nakon 2034. da se pokriju potrebni troškovi i omogući upravljanje djelovanjima koja se ne završe do kraja Programa.
4. Financijska omotnica iz stavka 1. ovog članka i iznosi dodatnih sredstava iz članka 12. mogu se upotrijebiti i za tehničku i administrativnu pomoć za provedbu Programa, kao što su aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije, za institucijske sustave i platforme informacijske tehnologije, aktivnosti informiranja i komunikacije, uključujući institucijsko priopćavanje političkih prioriteta Unije, te svu drugu tehničku i administrativnu pomoć ili troškove osoblja koji nastanu za Komisiju u upravljanju Programom.]

Članak 12.

Dodatna sredstva

1. Države članice, institucije, tijela i agencije Unije, treće zemlje, međunarodne organizacije, međunarodne financijske institucije ili treće strane mogu dati dodatne financijske ili nefinancijske doprinose Programu. Dodatni financijski doprinosi čine vanjske namjenske prihode u smislu članka 21. stavka 2. točaka (a), (d) ili (e) ili članka 21. stavka 5. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.
2. Sredstva dodijeljena državama članicama u okviru podijeljenog upravljanja na njihov se zahtjev mogu staviti na raspolaganje Programu. Komisija ta sredstva izvršava izravno ili neizravno u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (a) ili (c) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. Dodaju se iznosu iz članka 11. stavka 1. ove Uredbe. Ta se sredstva upotrebljavaju u korist dotične države članice. Ako Komisija ne preuzme pravnu obvezu u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja za dodatne iznose koji su tako stavljeni na raspolaganje Programu, odgovarajući iznosi za koje nisu preuzete obveze mogu se na zahtjev dotične države članice prenijeti natrag na jedan ili više odgovarajućih izvornih programa ili njihovih sljednika.

Članak 13.

Alternativno, kombinirano i kumulativno financiranje

1. Program se provodi u sinergiji s drugim programima Unije. Djelovanje za koje je primljen doprinos Unije iz drugog programa može primiti i doprinos iz ovog Programa. Pravila relevantnog programa Unije primjenjuju se na odgovarajući doprinos ili se na sve doprinose može primijeniti jedinstveni skup pravila i može se preuzeti samo jedna pravna obveza. Ako se svi Unijini doprinosi temelje na prihvatljivim troškovima, kumulativna potpora iz proračuna Unije ne premašuje ukupne prihvatljive troškove djelovanja i može se izračunati na proporcionalnoj osnovi, u skladu s dokumentima o uvjetima za potporu.
2. Postupci dodjele u okviru Programa mogu se provoditi zajednički u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja s državama članicama, institucijama, tijelima i agencijama Unije, trećim zemljama, međunarodnim organizacijama, međunarodnim financijskim institucijama ili trećim stranama („partneri u postupku zajedničke dodjele”), pod uvjetom da je osigurana zaštita financijskih interesa Unije. Na te se postupke primjenjuje jedinstven skup pravila i oni dovode do preuzimanja jedne pravne obveze. U tu svrhu, partneri u postupku zajedničke dodjele mogu Programu na raspolaganje staviti sredstva u skladu s člankom 12. ove Uredbe, ili se provedba postupka dodjele može povjeriti partnerima, ako je to primjenjivo u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (c) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. Predstavnici partnera u postupcima zajedničke dodjele mogu biti i članovi odbora za evaluaciju iz članka 153. stavka 3. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

Članak 14.

Treće zemlje pridružene Programu

1. Program može biti otvoren za sudjelovanje sljedećih trećih zemalja koje mu se u potpunosti ili djelomično pridruže, u skladu s ciljevima utvrđenima u članku 3. [...] koji se primjenjuju na:
 - (a) članice Europskog udruženja slobodne trgovine koje su članice Europskog gospodarskog prostora, **u skladu s uvjetima utvrđenima u Sporazumu o Europskom gospodarskom prostoru, i europske mikrodržave (Andora, Monako, San Marino i Vatikanski Grad), u skladu s uvjetima utvrđenima u relevantnim sporazumima;**
 - (b) zemlje pristupnice, zemlje kandidatkinje i potencijalne zemlje kandidatkinje, **u skladu s općim načelima i općim uvjetima sudjelovanja tih zemalja u programima Unije koji su uspostavljeni u odgovarajućim okvirnim sporazumima, protokolima i odlukama Vijeća za pridruživanje ili u sličnim sporazumima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Unije i tih zemalja;**
 - (c) zemlje obuhvaćene europskom politikom susjedstva, **u skladu s općim načelima i općim uvjetima za sudjelovanje tih zemalja u programima Unije koji su uspostavljeni u odgovarajućim okvirnim sporazumima, protokolima i odlukama Vijeća za pridruživanje ili u sličnim sporazumima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Unije i tih zemalja;**
 - (d) ostale treće zemlje, **u skladu s uvjetima utvrđenima u posebnom međunarodnom sporazumu o sudjelovanju određene treće zemlje u bilo kojem programu Unije.**

2. U [...] [...] sporazumima o sudjelovanju u Programu[...] **iz stavka 1.**
- (a) osigurava se pravedna ravnoteža u smislu doprinosa i koristi treće zemlje koja sudjeluje u Programu;
 - (b) utvrđuju se uvjeti sudjelovanja u Programu Unije, uključujući izračun financijskih doprinosa, koji se sastoje od operativnog doprinosa i naknade za sudjelovanje, za Program i njegove administrativne troškove;
 - (c) trećoj zemlji ne dodjeljuje se ovlast za donošenje odluka u Programu;
 - (d) jamče se prava Unije da osigura dobro financijsko upravljanje i zaštiti svoje financijske interese;
 - (e) ako je relevantno, osigurava se zaštita sigurnosti i javnog poretka Unije.
- 3.** Za potrebe **stavka 2.** točke (d), treća zemlja daje potrebna prava i pristup na temelju Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 i Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013 i jamstvo da su [...] odluke kojima se nameće novčana obveza, **osim ako se ona nameće državama, u smislu** [...] članka 299. UFEU-a, kao i presude i rješenja Suda Europske unije, izvršive.
- 4.** [...] **Relevantnim** sporazumima kojima se omogućuje sudjelovanje u specifičnom cilju „Audiovizualni sadržaj” iz članka 3. uzima se u obzir stanje na audiovizualnom tržištu u dotičnoj zemlji, uključujući stupanj sličnosti njezina pravnog okvira s pravnom stečevinom Unije u području audiovizualnih medija i pristup njezinim ekvivalentnim programima potpore, osobito u pogledu drugih europskih zemalja. Sporazumima sklopljenima sa zemljama iz stavka 1. točke (b) zahtijeva se usklađivanje njihova nacionalnog prava s Direktivom 2010/13/EU kako bi se omogućilo sudjelovanje u specifičnom cilju „Audiovizualni sadržaj”.

Članak 15.

Provedba i oblici financiranja sredstvima Unije

1. Program se provodi u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509, u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja s tijelima iz članka 62. stavka 1. točke (c) te uredbe.
2. Financiranje sredstvima Unije može biti u svakom obliku u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509, osobito u obliku bespovratnih sredstava, nagrada, nabave i nefinancijskih donacija.
3. [Ako se potpora Unije pruža u obliku proračunskog jamstva ili financijskog instrumenta, među ostalim u kombinaciji s bespovratnom potporom u operaciji mješovitog financiranja, pruža se isključivo u okviru Instrumenta InvestEU Europskog fonda za konkurentnost i izvršava u skladu s primjenjivim pravilima Instrumenta InvestEU Europskog fonda za konkurentnost na temelju sporazuma sklopljenih za tu vrstu potpore u okviru Instrumenta InvestEU Europskog fonda za konkurentnost.]
4. [Potpora Unije u obliku proračunskog jamstva pruža se unutar maksimalnog iznosa proračunskog jamstva utvrđenog u Uredbi o Europskom fondu za konkurentnost.]
5. [Ako upotrebljava Instrument InvestEU Europskog fonda za konkurentnost, Program osigurava rezervacije za proračunsko jamstvo i financiranje financijskim instrumentima, među ostalim u kombinaciji s bespovratnom potporom u obliku operacije mješovitog financiranja.]
6. Ako se financiranje sredstvima Unije osigurava u obliku bespovratnih sredstava, pruža se kao financiranje koje nije povezano s troškovima ili, prema potrebi, pojednostavnjenim mogućnostima financiranja troškova, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509. Financiranje se može osigurati u obliku nadoknade stvarnih prihvatljivih troškova samo ako se ciljevi djelovanja ne mogu ostvariti na drugi način.

- 7.** Za potrebe članka 153. stavka 3. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, odbor za evaluaciju može se u potpunosti ili djelomično sastojati od neovisnih vanjskih stručnjaka.
- 8.** Za subjekte koji podnesu zahtjev za financiranje u okviru potprograma Kreativna Europa – Kultura, a koji su u posljednje dvije godine ostvarili više od 50 % svojih godišnjih prihoda iz javnih izvora, smatra se da raspolažu potrebnim financijskim, stručnim i administrativnim kapacitetima za provedbu aktivnosti u okviru Programa. Od njih se ne zahtijeva da dostave dodatnu dokumentaciju kojom bi dokazali te kapacitete.

Članak 16.

Prihvatljivost

1. Kriteriji prihvatljivosti utvrđuju se za potporu ostvarenju ciljeva iz članka 3., u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509 i vrijede za sve postupke dodjele u okviru Programa.
2. U postupcima dodjele u okviru izravnog i neizravnog upravljanja, jedan sljedeći pravni subjekt ili više njih mogu biti prihvatljivi za pružanje ili primanje potpore Unije:
 - (a) subjekti s poslovnim nastanom u državi članici[...] **ili prekomorskoj zemlji ili području povezanima s tom državom članicom;**
 - (b) subjekti osnovani u [...] [...] trećoj zemlji **pridruženoj Programu;**
 - (c) međunarodne organizacije;
 - (d) **iznimno,** drugi subjekti s poslovnim nastanom u [...] trećim zemljama **koje nisu pridružene Programu** ako [...] je **podupiranje** tih subjekata **nužno za postizanje ciljeva određenog** [...] djelovanja, [...] doprinosi ciljevima utvrđenima u članku 3. **i u Unijinom je interesu.**

3. Uz članak 168. stavke 2. i 3. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, [...] treće zemlje **pridružene Programu** navedene u članku 14. stavku 1. ove Uredbe mogu, ako je relevantno, sudjelovati u svim mehanizmima nabave iz članka 168. stavaka 2. i 3. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 i od njih ostvariti koristi. Pravila za države članice primjenjuju se *mutatis mutandis* na [...] treće zemlje **pridružene Programu**.
4. Postupci dodjele koji utječu na sigurnost ili javni poredak, osobito kad se to odnosi na stratešku imovinu i interese Unije ili njezinih država članica, ograničavaju se u skladu s člankom 136. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.
5. U programu rada iz članka 110. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 mogu se detaljnije utvrditi kriteriji prihvatljivosti iz ove Uredbe ili skup dodatnih kriterija prihvatljivosti za specifična djelovanja.
6. Europskoj mreži tijela za jednakost (Equinet) mogu se dodijeliti bespovratna sredstva za poslovanje bez poziva na podnošenje prijedloga radi pokrivanja izdataka povezanih sa stalnim programom rada mreže Equinet.

Članak 17.
Program rada

1. Program se provodi u skladu s programima rada iz članka 110. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. U programima rada utvrđuju se, ako je primjenjivo, aktivnosti i povezani iznosi Unijine potpore koji se trebaju izvršiti u okviru Instrumenta InvestEU Europskog fonda za konkurentnost.
2. **Komisija provedbenim aktima donosi programe rada. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 17.a.**

Članak 17.a
Postupak odbora

1. **Komisiji pomaže odbor („Odbor za program AgoraEU“). Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.**
2. **Odbor se sastaje u posebnim sastavima kako bi raspravljao o konkretnim pitanjima u vezi s pojedinačnim potprogramima u okviru Programa.**
3. **Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.**

POGLAVLJE VII.

Završne odredbe

Članak 18.

Stavljanje izvan snage

Uredbe (EU) 2021/692 i (EU) 2021/818 stavljaju se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2028.

Članak 19.

Prijelazne odredbe

1. Ova Uredba ne utječe na nastavak ili izmjenu dotičnih djelovanja do njihova završetka, na temelju uredbi (EU) 2021/692 i (EU) 2021/818, koje se nastavljaju primjenjivati na ta djelovanja do njihova završetka.
2. Financijska omotnica za Program može pokriti i troškove tehničke i administrativne pomoći koji su potrebni za osiguranje prelaska između Programa i mjera donesenih u skladu s uredbama (EU) 2021/692 i (EU) 2021/818.

Članak 20.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
Primjenjuje se od 1. siječnja 2028.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik/Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik/Predsjednica